

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 Hll.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 . . .

Feliratos szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placz-utca 47. és 49. szám.

Az alkotmánypárti kis hal.

Debreczen április 19.

A mikor ez az újság néhány hét előtt vezető cikkében azt írta, hogy a függetlenségi pártnak előbb utóbb ki kell válni a koalícióból, a helyi felhivatalos újság döbbszerű hangon konstalálta, hogy mi, a kik egykor ott voltunk az alkotmányt védők csatasorában, megakarjuk bontani a koalíciót.

Ezt a nagy felfedezést mi soha nem tagadtuk. Való igaz, mi a koalíció megszületése után már megjósoltuk a nem épen egészséges tetem feloszlását. És hogy ez hamarosan el is fog következni, azt minden jel igazolja.

A néppárt hál istennek már pakol, podgyásza a vállán van és csak azt várja, hogy kinyissák neki az ajtót, mert magától szégyenkezik ezt megtenni. Az alkotmánypárt pedig újabb időkben olyan magatartást kezd tanusítani, a mely világos bizonyosságnak, hogy a függetlenségi párt erejét akarja minden áron gyöngíteni.

Mostanában minden szerdán nagy koalíciós vacsorákat szoktak rendezni,

a melyen a főszerepet az alkotmánypárt játssza. Valamelyik lap azt írta, hogy ezen a vacsorákon részt vett Hentaller Lajos is, a függetlenségi párt régi tagja. Hentaller azonnal nyilatkozott, s kijelentette, hogy ezeken a koalíciós zsurokon nem vett részt, mert ahhoz a művelethez, hogy az alkotmánypárti kis hal elnyelje a függetlenségi párti nagy halat, nem akar statisztálni.

A függetlenségi párt eme régi és érdemes tagjának kijelentése sokat mond — sőt mindent. Azok a régi képviselők, a kik évtizedeken keresztül küzdöttek a függetlenségi eszméért, szomorúan látják Hentallerrel együtt az alkotmánypárt szokatlanul tolatkodó magatartását. A kis alkotmánypárt mindenképen vezetni akar, s le szeretné gyűrti a porondon a hatalmas de nehézkes mozgású függetlenségi pártot.

Hentaller Lajos találó kijelentése után ép itt az ideje annak, hogy a függetlenségi párt felébredjen dermedéséből és észre vegye azt a machinacót, a melyet vele el akarnak követelni. A kis hal nagyon falánk, s már ki is kezdte a nagy halat. Egyszerre

csak azt fogjuk észre venni, hogy a nagy hal darabonként bele sétált az alkotmánypárti gyomorba. Komikus dolog lesz ez, de ha a függetlenségi párt továbbra is lusta és álmos marad, feltétlenül be fog következni.

Kossuth Ferenc az ő éles politikai szemével megsejtette ezt már régóta, úgy látszik tisztán udvariassági tényből nem akar lecsapni a kis halra. A párt, de főleg a nemzet jövő sorsa azonban fontosabb dolog az udvariasságnál. Ezt be kell látni a vezérnek, hiszen ma már az egész ország erről beszél — s megnyugtató kijelentéseket vár.

Bárd.

Kossuth Ferenc állapotáról tegnap este nyugtalanító hírek keringtek. A hírek szerencsére túlzottaknak bizonyultak, mert Kossuth, amint értesülünk, ezuttal nem annyira beteg, mint fáradt. Az éjszakát nyugodtan töltötte. Müller Kálmán tanár már korán reggel meglátogatta és nagy meglepődéssel konstalálta, hogy nincsen komolyabb baj. Kossuth a kelletlen, esős időre való tekintettel délelőtt ágyban maradt. Ha délután elég jó idő lesz, talán el is megy a közgazdasági bizottság ülésére. Kossuth megjelenése a bizottság

A nagy regényíró.

Anselm Derveau, a híres regényíró, belépett a fényárban uszó terembe, a hol halk mormolással zsongták őt körül saját dicsőségének visszhangjai. Mindenünnen elhatolt hozzá legutolsó nagy regényének halkán kijelentett címe: Kielégítetlenek. És ezt a megrészegítő zugást nem az élettelen falak verték vissza, hanem a szép asszonyok gyöngén megborzongó vállai, szép teremtesek ajkai suttogták e szót előtte. Anselm Deveau diadalmasan nézett szét. Arca lángolt, szemei égtek, homloka felemelkedett. Jobbra-balra köszöngetett ismerőseinek. Így tört utat magának a tömegben. Utján égő asszonyszemek pillantása kísérte. Nyomában mindenütt felámadt a halk moraj: Kielégítetlenek!

De semmi sem lehet tökéletes e földön. Anselm örömeinek is volt egy keserű ürömeceppje. Diadalutján csak az asszonyok elismerésével találkozott. A férfiak ellenben hidegen viselkedtek vele szemben. Igen, kicsinyelték! Mula'tak rajta, ki csufolták megjelenését, a mely olyan volt, mint egy borbélylegényé. Nagy vörös kezei, ríktó nyakkendője, széles jókedve,

önteltsége nevetséges figurává avatta őt azok előtt a férfiak előtt, a kiknek egész életét a tuftinomult társaság szabályai uralják.

Oh, mit nem adott volna azért Anselm, ha kiereszokolhatta volna ezeknek az embereknek elismerését! Ha barátság fűzhetné őt ezekhez az előkelő klubtagokhoz! Biztos nyugalmuk imponált neki.

Ez a vágy gyötörte a lelkét s míg az asszonyokkal szemben, kik őt körülrajongták, goromba és erőszakos volt, addig a férfiakkal szemben csaknem csuszomászó módjára viselkedett. De minden igyekezete hasztalan volt, ohasem birt meghonosodni a fényes termekben.

Most is ez a kellemetlen idegenség fogta el, hogy a teremben végiment.

Egy tompán világított kis boudoir sarkába menekült, a hol végigdől egy kereveten s klakkjával legyezni kezdte magát.

— Ah, mily hőség! — sóhajtott kétségbeesetten s keserűen nézett hófehér ingének meggyüremlett előrészére. Mily levertső tudat az, hogy háromszáz porcellán-sima ingmell között csak neki van egyedül veríték aztatta közelje. Azok az emberek

ott künn a teremben nyugodtan mozognak az izzó, parfümös levegőben, és ő! . . . Ő nem bír levegőt kapni elpusztul, elhervad abban az atmoszférában.

— Oh Istenem! — sóhajtott zseb-kendőjével törülgetve homlokát — minden dicsőségemet, minden hirnevemet odaadnám, ha nem izzadnék.

Abban a pillanatban, mikor a nagy regényíró ezt a különösen hangzó kívánságot mondta magának, szétnyílt a kis boudoir függönye és egy fiatal leány lépett be azon.

— Ah, kedves drága imádott Devreau — kiáltott exaltált lelkesedéssel. — Mily szerencsés vagyok, hogy egyedül találhatom önt! Most legalább elmondhatom önnek végre, hogy mit gondolok önről, hogy mit érzek iránta!

— Az nagyon unalmas lesz — szakította félbe a lánykát Devreau, gorombán. — Olyan unalmas, mint ez az egész est, a melyet kizárólag önnek köszönhetek. — És végignyulva lábaival a kereveten, idegesen tette utána: Azonfelül még itt is olyankor zavar meg, mikor egyedül szeretnék lenni gondolataimmal.

— Oh, ne beszéljen így velem! —

**Legnagyobb Molykár ellen
biztosító és megóvó intézet**
Lamprecht-palota.

Téli bundaneműk, női gallérok, szőnyegek, kora anyuk sib. kedvező feltételek mellett molykár elleni megóvás végett elfogadtatnak. ➤

Tisztelettel
Végh Gyula.
szűcs mester.

ülésén bizonyára fontos dolog, de nem annyira fontos, hogy egészségét kockáztassa. A helyzetet semmit sem változtat, ha Kossuth nyilatkozata egy-két nappal késik; ellenben megbocsáthatlan vétek volna, ha Kossuth állapota a megerőltetés és izgalom folytán rosszabbodnék. — Az orvos nyugalmat ajánl és Kossuth az ország érdekében jötte, ha követi orvosa tanácsát.

Még mindig a tanító javaslat.

Apponyi módosítása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 19.

Lassan, vontatottan halad előre a tanítói javaslat részletes tárgyalása. Igen sok képviselőnek van megjegyzése, van hozzá szólása az üggyhez. A mai ülésről a következő részletes tudósítás számol be.

Az Apponyi módosítása.

Elnök: *Justh Gyula.*

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése s az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után.

Elnök: Jelenti, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter ur kért szót.

Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter: A tárgyalás alatt levő javaslat hetedik szakaszát tegnap visszavonta, fenntartva azt, hogy a visszavont szakasz helyett egy másikat terjeszthessen elő. Ezt az új szakaszt most beterjeszti azon kéréssel, hogy a Ház nyomassa ki és a bizottsági tárgyalás mellőzésével az összes szakasz letárgyalása után tűzze ki napirendre. (Helyeslés.)

A Ház a miniszter kívánsága értelmében határoz.

A részletes vita.

Elnök: Következik most már a nem állami tanítók fizetés rendezéséről szóló

esdekelt a leány. — Ne legyen kegyetlen hozzám. Hiszen tudja, hogy mióta megismertem önt, azóta nincs se éjjelem, se nappalom. Mult éjjel elolvastam új könyvét: Kielégítetlenül! Oh, milyen isteni szép! Mily emberi módon romlott! Azok a vágyak az enyéme, bennem forronganak... Nem ismerem még az életet, de epeszt a vágy a rejtélyek után. Ön reám gondolt, mikor Maud alakját megrajzolta. Maud én vagyok, én! én, a kielégítetlen! Elhallgatott s kezeit tördelve nézett a férfira. Tekintetében benne volt a nő minden odaadása és a leányság minden szemérmes féltékenysége. A férfi pedig durván kiküldte a szobából, aztán odalépett a tükör elé és megigazitva félrecsuszott nyakkendőjét, — bosszankodva morogta maga elé:

— Legalább reklámul lehetne ezt a sok hiszterikus leányt felhasználni. Az többet érne, mint valamennyi ujságnak nagyhangú kritikája. Huszezer példánnyal több fogyna.

Bent a teremben pedig ismét az a halk zümmögés fogadta mindenütt: Kielégítetlenül! Kielégítetlenül!

... És villogtak a vágyó asszonyi szemek...

törvényjavaslat részletes tárgyalásának még pedig a 12-ik szakasz tárgyalásának folytatása.

Simonyi Semadam Sándor: Kaufmann Géza indítványával szemben az eredeti szöveg elfogadását ajánlja.

Suein János: A felekezeti iskola az ugyanazon községben levő állami mellett másodrendűvé degradálódik, pedig ez nem jogos osztályozás akkor, ha a felekezeti iskola megfelel abbéli köteletségének, hogy a magyar nyelvet a törvény szabta intévitéssal tanítsa.

Bozóky Árpád: Ott nem állítanak állami iskolát, hol a felekezetiek teljesítik köteleességüket...

Sucien János: Az eredeti szöveggel szemben Goldis László módosítását ajánlja.

Apponyi Albert gróf kultusz miniszter. A 12 ik szakaszt két szempontból tették vita tárgyává a felszólalások. Az egyik az, hogy a javaslat a fizetési kiegészítés megállapítására 3 évi határidőt ad. E tekintetben elfogadja Bchus Károly módosítását, mely szerint szükség esetén a kiegészítést az állam azonnal megadja. A másik az, hogy a javaslat külön pontban határozza meg az állam érdekeit sértő cselekedeteket Erre feltétlenül szükség van, mert az államellenes cselekedeteket meg kell torolni mindenütt, a hol csak szükség van...

Goldis László: Ez abszolutisztikus felfogás. (Derűtlenség.)

Apponyi Albert gróf: Ez nem abszolutisztikus felfogás. Ez az állam (ugyan) a maga részéről a szakasz ezen pontjához mégis módosítást ajánl. Nevezetesen azt, hogy a fegyelmi eljárás eredményeképpen valamely nem állami iskolától a segély megvonatnék, s az iskola ennek következtében megszűnnék. A tanítók, ha ők nem várják az iskola megszűnését, az állam még egy évig megadja a fizetés kiegészítését (Helyeslés.) Bohus módosítását elfogadja, a többit nem. (Helyeslés.)

Indítványok.

Bethlen István gróf: A görög keleti iskolák fenntartói sok esetben nem veszik igénybe az államsegélyt, nehogy az ezzel járó köteleességeket teljesíteni kellene. Ennek aztán a tanító adja meg az okát, miért is indítványozza, hogy ily esetekben a tanító folyamodhassék a segélyért. (Zajos helyeslés.)

Balogh Pál: Módosító indítványával azt kívánja, hogy a miniszternek a fizetés kiegészítést megvonó határozata ellen a közigazgatási bírósághoz panaszszal lehessen fordulni.

Leitner Adolf: Oly irányban kívánja a szakasz módosítását, hogy az iskola fenntartási jog elvonása után, ha nem a tanítók a hibások, azok az állami iskoláknál alkalmaztassanak.

Lévay Mihály: Bozóky tegnapi módosításával polemizálva azt bizonyítja, hogy a nevelés középpontjában a vallásnak kell lennie. A vallásos nevelés nem akadályozza a tanítás eredményességét. A szakaszt Bohus módosításával fogadja el.

Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja.

Veress József módosítást ajánl, hogy a segély megvonása okát megszüntethessék.

Elnök: Szólásra nem lévén több feliratkozva, a vitát bezárom. Szavazás előtt az előadó urat illeti a szó.

Vertán Endre előadó referált ezután az egyes felszólalásokra.

Apponyi Albert gróf: Veress módosítványát mostani szövegezésében egészen megfelelő. de azért nem ellenzi. A többi módosítványt nem fogadja el.

A Ház a szakaszt Bohus István stílusár és Veress József módosításával fogadta el.

Leitner Adolf: módosítványát visszavonta.

Elnök: Következik a 13 ik szakasz.

Bomlik a koalíció.

Wekerle haragszik.

A Ház új ülészaka.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, április 19.

Hentaller tegnapi levele a kis és nagy halról kinos feltűnést keltett az alkotmánypártban, amely erre a kijelentésre épen nem szolgáltatott okot. Az alkotmánypárt egyik vezérférfia azt mondta a képviselőház folyosóján, hogy feltűnő, hogy a függetlenségi párt tudatosan idézi elő a diszonanciát a koalícióban. Ilyen körülmények között a többi pártoknak mégis majd meg kell barátkozniok ama gondolat-tal, hogy kilépnek a koalícióból és magára hagyják a függetlenségi pártot. Majd meglátják mennyire viszi egyedül.

Egy néppárti korifeus tegnap arra a kérdésre, hogy mi igaz a néppárt kilépési szándékából, ezt válaszolta:

— Még mindig nem megyünk, de tegnap már csomagoltunk, ma pedig már lapozzuk a menetrendet. Csak azért, hogy személyvonaton mennek-e vagy gyorsvonattal.

Wekerle miniszterelnököt a koalícióban történő surlódások nagyon kellemetlenül érintik. Ennek kifejezést is adott *Justh Gyula* előtt, akinek azt mondta, hogy a visszavonás épp most üti fel a fejét, amidőn a kiegyezés megteremtéséhez az összes pártok egyetértésére van szükség.

Az ülészakot nem zárják be.

A függetlenségi párt hivatalos lapja jelenti a következőket: „Több lap ma azt írja, hogy a képviselőház ülészakát legközelebb bezárják s ezzel természetesen az jár, hogy a kormány visszavonja az összes bizottságilag letárgyalt törvényjavaslatokat. Akad olyan lap is, amely csipősen megjegyzi, hogy az egész dolog azért történik, hogy a kormánynak alkalma legyen visszavonni az autonóm vám-tarifáról szóló törvényjavaslatot. Kérdést intéztünk e tárgyban Wekerle Sándor dr. miniszterelnökhöz s azt a választ nyertük, hogy a kormány tagjai között eddig még szóba se került az ülészak bezárásának kérdése. Ezek után természetesen az összes ehhez fűződött kombinációk elesnek.“

Bocskai kávéházban

Minden szombaton és vasárnap hangversenyt tart Veres Tóni zenekara. Szíves partfogást kéri

Klein Jenő

a Bocskai kávéház tulajdonosa
Simonffy-u. 6.

A városi muzeum szervezete.

A bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 19.

Debreczen város muzeumának mind- eddig nem volt szabályzata, amely e nyilvános jellegű kultur intézmény szervezősét és igazgatását körvonalozni van hivatva. Ennek hiányát pedig az okozta, hogy a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége, amelynek ellenőrzése alatt áll a muzeum, a rokonecélu intézetek számára ígért egységes szervezeti szabályzat mintáját csak a közelmúlt napokban küldte meg. E mintát dr. Posta Béla egyetemi tanár dolgozta ki s e minta után, a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva készült el a debreczeni városi muzeum szervezeti szabályzatának tervezete is, amelyet a muzeumi bizottság tegnap tartott ülésében tárgyal, némely tárgyi és alaki módosításokkal elfogadott s további intézkedés végett a tanácshoz beterjesztetni rendelt. Leglényegesebb része a szabályzatnak a muzeum céljának meghatározása. Közérdekű voltánál fogva érdemesnek tartjuk közölni a tervezet eme szakaszát.

A muzeum célja: a) hogy a tudományosságot és közművelődést terjessze, főként, hogy a jó ízlést fejlessze; e végből a városi törvényhatóság a városi nyomda régiebb, s különösen 1858. óta rendszeresen összegyűjtött termékeit a muzeumnak már meglévő könyvtári anyagához csatolja s ezen anyagot akként fejleszti, hogy abban mindazon irodalmi művek megtalálathassanak, amelyek Debreczen multjának, területi viszonyainak és műveltségi állapotának megismerését elő segítik. E könyvtár anyagához tartoznak a muzeum kezelésénél szükséges szak- és segéd-könyvek, folyóiratok; valamint a már meglévő, úgy az ezután szerzendő kisebb nyomtatványok, kéziratok és oklevelek. b) Szépművészeti gyűjteményt létesít, amely a három nagy művészet általános történeti fejlődését akár eredeti, akár másolt, de mindig jelesebb és jellemző példákban vagy képekben mutatja be, másfelől különösen Debreczennek e három nagy művészetre vonatkozó alkotásait gyűjti egybe.

c) Iparművészeti gyűjteményt alapít, amely a (kis — vagy) iparművészeknek ugyancsak általános fejlődését, akár eredeti, akár másolt, de mindig jellemző példákban vagy képekben tünteti elő, különösebb gondot fordítván a Debreczenben készült iparművészeti tárgyak összegyűjtésére. B) Célja továbbá, hogy a honismeretet terjessze, e végből d) érem- és régiséggyűjtést tovább gyarapítsa, első sorban Debr. város, második sorban a várossal szorosabb kulturális, közigazgatási, gazdasági kapcsolatban álló, illetőleg élő közlelbi vidék, tehát főként Hajdúvármegye multjára vonatkozó, de sem a szépművészeti, sem az iparművészeti gyűjteménybe nem tartozó emlékek felkutatása, összegyűjtése, romlástól megóvása és azoknak rendszeres gyűjtemény csoportokba állítása által.

e) Néprajzi gyűjteményt szervez s abban Debreczenen kívül a muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége által kijelölt szomszédos vármegyék területéről felkutatja, egybegyűjti, rendszeres gyűjtemény csoportokba állítja s a romlástól

megóvja a lakos ösfoglalkozásaira, földművelésére, háziiparára, kézműves mesterségeire, művészi, tudományos és irodalmi ösztöneinek megnyilvánulásaira, lakására, ruházatára, táplálkozására, nem különben a születés, a gyermekkor, a házasság, a halál, a mindennapi élet és az ünnepelésre vonatkozó néprajzi tárgyakat, úgy az ezekhez fűződő szokásokat és babonákat. Ugyanezeknek rendeltetésük, elnevezésük, használatuk módja és földrajzi elterjedésük tekintetében hiteles felvilágosításokat ad.

Látni való, hogy mily sokfelé ágazó, milyen nagyfontosságú hivatása van városunk emez egyik legifjabb kultur intézményének. Ezt pedig csak úgy töltheti be igazán és lelkiismeretesen, ha vezetői, akiket a város kezelésével és igazgatásával megbíz, lelkes ügyszeretettel, sokoldalú tudással, lankadatlan buzgalommal teljesítik kötelességüket. De még ez nem elegendő, hanem őket munkájukban a fenntartó városi hatóság s az állam, anyagi eszközökkel, a debreczeni és vidékünkbeli társadalom melegérdeklődéssel támogatni tartozik.

A szervezeti szabályzat eme feltételekre is tekintettel volt.

Méliusz Péter sirja.

— Meg fogják keresni. —

A muzeum vállalkozott reá.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 19.

Az egykorú városi jegyzőkönyv azt hagyta emlékezetben, hogy Méliusz Pétert, a debreczeni gyülekezet felejtethetetlen lelkipásztorát és a tiszántuli egyházak püspökét a Czegléd (ma Kossuth) utca végén levő temető legmagasabb dombján temették el és sirja fölé igen nagy követ hengerítettek. A temetőnek ez a legmagasabb dombja ma is meg van de a Tiszavideki magyarság nagy nevé reformátorának síremlékét már senki sem tudja meg mutatni. Csak sejtik némelyek, hogy annak a moza lepte, idő viszontagságaitól s kegyelet nélkül való emberek durva kezétől megkopott, töredezett, félig földbe sülyedt sarkofág alatt pihennek a XVI. század egyik legkitűnőbb magyar papjának is tudásának hamvai, amely a Szombathy István főbíró sírköve közelében látható.

Id. Komlóssy Arthur városi főjegyző korában mozgalmat indított volt. Méliusz Péter sirja megkeresése végett s e célra Debreczen városa, a Tiszántuli ev. ref. egyházkerület s a debreczei ev. ref. egyház 200—200 koronát megszavaztak, sőt által is adták a mozgalom buzgó kezdőjének. Időközben számos cikk és kép is megjelent a hetilapokban s kalendáriummokban a nagynevű reformátorra vonatkozólag. Csak a sirja felkeresése késett. — Most aztán Komlóssy Arthur a városi muzeumi bizottságot, mint e célra hivatott testületet kérte föl, hogy vegye át tőle a kezdettől fogva takarékpénztárilag kezelt Méliusz-sirja ásatási alapot, az erre vonatkozó iratokkal és nyomtatványokkal együtt s gondoskodjék a Kossuth utcai temető nevezetes dombjának felkutatásáról.

A Muzeumi Bizottság örömmel vállalkozott e feladat teljesítésére. Három tagu küldöttségét, Oláh Károly elnököl

tanácsnokot, Löfkovits Arthur igazgatót és Zoltai Lajos muzeumi őrzt bizta meg a takarékpénztári könyv és vonatkozó iratok átvételével, ugyszintén a szükségesnek mutatkozó további tennivalókkal. — Komlóssy Arthurnak pedig köszönetét fejezi ki azért, hogy Debreczen történelmének e kiváló alakját megillető kegyeletet ily módon ápolta s egyuttal felkéri, hogy a városi muzeumot e kegyelet ápolását munkáló további eljárásában támogassa.

Oriási vihar Debreczenben.

— A megrongált kis templom. —

Szerencsétlenség az ebesi állomáson.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 19.

A néhány nap óta tartó derűs, verőfényes tavaszi napokat orkányszerű hideg őszi idő váltotta fel. Az emberek, akik már letették a téli ruháikat, a szél ordítására ijedten öltözködtek vissza tegnap, meleg ruhába. De nemcsak annyi kellemetlenséget okozott a hirtelen időváltás. A vihar a városban épen úgy, mint azonkívül, a mezőségeken éreztette romboló hatását. Sok tanyai házikónak leszedte tetejét, de hozzáférközött hatalmas épületekhez is, nehéz vasuti kocsikhoz.

A Piac utcán például csodájára jártak az emberek a református kis templomnak. Ennek éjszakai kupolájának nehéz, bádogg tetőzetét a hatalmas szélvihar feltépte s annak bádogg tetőzetét éjszakai és keleti oldalon leszaggatta. Ásztalnyi nagy bádoggokban szedte le a bádogg burkot és vitte néha messzebb, néha pedig óriási csapással vágta a szomszédos papilakra, úgy hogy ennek tetőzetét is erősen megrongálta.

Végh Gyula rendőrfőkapitányt telefonon értesítették a templom tetőzetének hullásáról s a főkapitány két rendőrt rendelt ki a templom közelébe, akik figyelmeztették a járókelőket a veszedelemre. A kis templom bazárban levő boltok tulajdonosai egész nap lehuza tartották üzletük rollóit, mert attól tartottak, hogy a hulló tető darabok kirakatjaikat be zuzzák.

Az orkán azonban nemcsak az épületekkel, hanem magával a vonatokkal is szembe szállott, úgy hogy emiatt az összes vonatok késéssel érkeztek meg.

Az ebesi állomáson, a pályaudvaron levő összes teher kocsikat a sinen jobbra balra mozgatta, de oly erővel, hogy azok a sinről lezuhantak. Természetes, hogy emiatt epy kis zavar keletkezett az ebesi állomáson, mert a Budapest felől jövő vonatok emiatt is késedelmet szenvedtek. Tanyákon, szállóskertekben több épület maradt tető nélkül. Némely épületek tetejét egy darabban ontotta le, másokat hasznavehetetlenné tett.

A Nyil utcán egy kőműves segédet,

Legelőcsőbhan Halász Nándor órák... ékszer üzletében lehet vásárolni

Debreczen, Piac utca 24. szám Fehérló szálloda épület. >< Saját órák-, aranyműves- és vésnök műterem.

aki létráról meszelte a ház falazatát, a létrával együtt felborította. A kőművesnek szerencsére komolyabb baja nem esett.

Ezek azok a nagyobb bajok, amelyeket a szélvihar okozott, de mennyi lehet azoknak a száma, amelyről tudomást eddig szerezni nem lehetett.

Az oratoriumi emléktábla leleplezése.

A végleges program.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 19.

A magyar országgyűlés képviselő és főrendiházának kiküldöttei, Debreczen és Hajdumegye törvényhatóságának képviselete jelenlétében fogja a debreczeni főiskola derék és hazafias ifjúsága leleplezni az 1849-iki országgyűlési helyet megjelölő emléktáblát a főiskolai Oratórium falában. Az ifjúság most már teljesen elkészítette a nemes hazafias ünnep programját, s azt a következőkben adjuk.

D. e. 9 órakor a nagytemplomban a főisk. énekkar közreműködésével ünnepi istentisztelet lesz, melyet Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész végez.

D. e. fél 11 órakor a főisk. oratórium előtt a leleplezés:

1. A főisk. énekkar énekel.
2. Az ünnepélyt megnyitja: dr. Haendel Vilmos, akad. igazgató.
3. Ünnepi beszédet mond: dr. Ferenczy Gyula akad. tanár.
4. Oláh Gábor alkalmi költeményét szavalja; Varga Antal hittanhallgató.
5. A főisk. énekkar énekel.

Az ünnepség iránt általános az érdeklődés, s a meghívott vendégek mind meg fognak jelenni. Az emléktábla leleplezésével az ifjúság régi hazafias kötelességet teljesít, a mely méltán tarthat számot teljes elismerésre.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szombat. Asszony regement, énekes bohózat.

Vasárnap délután. A vig özvegy, operette.

Vasárnap este. Asszony regement, énekes bohózat.

Asszony regement. A magyar irodalom olyan hatalmas pofont, mint Rajna Ferenc irtól, még soha sem kapott. Ez a pofon az ő Asszony regementjének megírása volt. Ennél silányabb, szellemtelegebb és közönségesebb tákolmányt még nem követtek el magyar földön. Orfeumnak született, úgy gyurta át a jeles szerző énekes bohózatá. Nem tudjuk, hogy Zilahy Gyula miért szedte elő ezt a lehetetlen semmit a lomtárból. Azért, hogy tiz kórta hölgy és Zsigmondi Anna méziten vállalja gyönyörködünk? Artisztikus szempontból ezt az érvet nem fogadjuk el, a mikor egész sereg jó operett áll a direkciónak rendelkezésére. Kár az ilyen baklövészekkel a megszerzett jó renomét megtéptáztatni. Irni többet nem irunk a sületlenségről, csak azt konstatáljuk, hogy a második felvonásban felvonultatott hadsereg egyenruházatától Toller Mór katonai szabó és szakértő tébolyt kapott volna. Zsigmondi Anna kedvesen játszott egy énekesnőt, Ligeti Lajos pazar sok humort vesztegetett Lábas színházi szolga szerepére. Neki volt a legnagyobb sikere. Azt azonban, hogy a szintársulat egyik jeles

elsőrangú drámai művésznőjét miért kell hülye szerepekben a közönség elé állítani — nem értjük. Ez valami magasabb taktika lehet, a melyet véges emberi elme nem igen láthat be. Még egyet. A második felvonás eskü énekébe a Gotterhalte melódiái vannak beleszóve. Ha ezt holnap is hallani fogjuk. kénytelenek leszünk kifütyülni. (s. b)

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz a színházban, d. u. 3-kor mérsékelt helyárrakkal színre kerül a „Vig özvegy“ nagy sikert aratott operette, a főszereplők Zsigmondi Anna, Ternyei, Polgár, Sarkadi, Ligeti stb. este fél 8-kor, rendes helyárrakkal „kis bérlet utolsó száma“ „Az Asszony regement“ rendkívül mulattató énekes bohózatot ismétli meg a társulat, a szereplők maradnak mind a légiék.

— **Eszményi férj** legújabb társadalmi színmű próbái foglalják el a társulat drámai személyzetét, az újdonság a jövő héten kerül bemutatásra, az újdonságban részt vesznek, Hahnel Aranka, Csáder Irén, Szabó Irma, Szakács, Ternyei, Békés stb.

— **Előkészületen** „Nem szabad“ színjáték egy felvonásban, melynek szerzője a város előkelő társadalmának kiváló tagja, melyben a két főszerepet Ternyei és Hahnel Aranka játsszák. A színjátékkal egy este színre kerül a „Szép Galathea“ egy felvonásos operette, a cím szerepben Zilahynéval, a többi szereplők Zsigmondi Anna, Polgár és Boda, az előadás eddigi megállapodás szerint május 3-án lesz.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

— **Személyi hírek.** Dr. Kérészy Zoltán kassai jogakadémia tanár néhány napig Debreczenben időzött. Varjassi Károly polgármester Debreczenben időzött.

— **Nagy Géza kitüntetése.** A király Nagy Géza honvédlvas dandár parancsnokának a III-ad osztályu vaskorona rendet díjmentesen adományozta. Nagy Géza tudvalevőleg a debreceni honvédhuszárezred parancsnoka volt, s most nevezték ki.

— **A Szombati Veresmarti emlék áthelyezése.** A Csokonai-kör már évekkel ezelőtt tárgyalást folytatott az ev. ref. egyháztanácssal, hogy a Szombati Veresmarti emlékkövet helyezték át az emlékkert másik sarkába, a gályarabok oszlopával egy vonalba. A terv már közel volt a megvalósuláshoz, midőn az ev. ref. egyháztanács levette a napirendről. Most a Csokonai körnek emlékkerti bizottsága ismét foglalkozott ez ügygyel és elhatározta, hogy sürgősen felkéri az ev. ref. egyháztanácsot, hogy a régi megállapodás értelmében járuljon hozzá az áthelyezéshez. Az emlékkerti bizottság is javasolja az egyháztanácsnak, hogy a gályarabok oszlopán javíttassa ki a Ruyter admirális nevét, akinek Hollandia most üli három százados születési emlékűnnapét és akit nem Adorjának, hanem Mihálynak hittak. Az emlékkerti bizottság ezenfelül előterjesztést fog tenni a Csoko-

nai kör választmányához a kertnek már el nem halasztható rendezése és átalakítása tárgyában.

— **Lemondás tisztis rangról.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Nánássy Lászlónak, a debreczeni 2-ik honvédhuszár ezred hadnagyának rangjáról történt lemondását elfogadta. — Ugyancsak a hivatalos lap közli, hogy dr. Tervey Tamás, Ulrich Jenő tartalékos honvédhadnagyok szolgálati kötelezettségüknek eleget téve, rangjukról lemondottak.

— **Protestáns püspök a főrendiházban.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy Gyurácz Ferenc dunántúli ág. ev. püspököt a főrendek névsorába felvették.

— **Steinberg Móric hadtestparancsnok** Két évvel ezelőtt a nagyváradi 17-ik gyaloghadosztály — a mely alá a debreczeni helyőrség is tartozik — parancsnoka volt Steinberg Móric altábornagy. A Verordnungsblatt mai száma közli a hírt, hogy a király Steinberget a krakkói 1-ső hadtest parancsnokává és vezénylő tábornokká nevezte ki.

— **A presbiteri ülésről.** A f. hó 18-iki presbiteri gyűlésről röviden már megemlékeztünk. Újabb értesülésünk alapján örömmel közöljük, hogy a presbitérium a tanítókra vonatkozólag több fontos, méltányos határozatot hozott. Ugyanis: Boros Ferenc nyugdíjba vonulól Debreczenben 44 évig működő tanítónak a volt lakása utáni földet haláláig haszonélvezetében hagyta. — A Kossuth-utcai tanítói lakásnak megfelelő átalakítását elrendelte. Kimondta, hogy a megürült tanítói állomások — eltérőleg az eddigi ried, méltánytalan szokástól folytatólagos belkörü pályázattal tölti be mindaddig, míg arra helybeli pályázó jelentkezik. — Évek óta kért s zörgetett ezért a tanítótestület — eredménytelenül. Hálás elismerés illeti az új vezetés alatti presbitériumot. Reméljük, hogy a tanítói fizetés korszerű rendezésével újabb babért szerez magának a nemes egyház. Meg kell azt érteni — az idő követeli — mindenkinek, hogy leggyümölcsözőbb befektetés az, amit a tanúgyre áldozunk. Mint halljuk, kiváló érdem illeti mindazokért a többek között nt. Szele György, Király Gyula, Dr. Baosó Dezső, Kovács János urakat s a tanítótestület haladásért küzdő képviselőit.

— **Tiszacsége viz alatt.** Tiszacségéről jelentik nekünk, hogy a határ ott teljesen viz alatt áll, előntötte az áradó Tisza. Tiszapolgár, Tiszacsége, Tiszalök határában körülbelül 70 ezer hold van viz alatt. A községetek ma már nem fenyegeti veszély, de hetekig eltart, míg az árviz lehúzódik a szántóföldekről.

— **Kaba és Nánás a muzeumnak.** Kaba község előjárósága több nagyértékű és középkori tárgyat adott a városi muzeumnak megőrzés végett. H. Nánás rendezett tanácsu város pedig egy 17-ik századbeli huszársisakot. A muzeumi bizottság átiratban fogja megköszönni a két adományt.

— **A félrevezetett rendőrség.** Lakatos Mihály, Darvas Béla házfelügyelője — mint azt megirtuk — panaszt tett a rendőrségen, hogy őt kirabolták. Természetesen, a bűnügyi osztály nyomozni kezdett és megállapította, hogy Lakatosnál betörés nem történt. Lakatos tegnap megjelent a

rendőrségen és bejelentette, hogy ő a pénzt tényleg elmulatta s csak félt a gazdájától s azért tett panaszt a rendőrségen és az egész ügyet két napi gondolkodás alatt találta ki. A rendőrség megdorgálta Lakatost és a további vizsgálatot beszüntette.

— **Az üzérkedő ref. egyház.** Sok panaszt hallottunk már, főleg a presbiterek választása alkalmával a visszáságokról, amelyek a református egyháznál fordulnak elő a kölcsönt vevő felekkel szemben. Tegnap egy ilyen újabb leleplezésről értesített egyik előfizetőnk, s ezt írással is bizonyította. — Az egyház gazdasági tanácsa egy határozatával kimondta, hogy kölcsönt csak azoknak ad, és oly feltétellel, ha megterhelt ingatlan épületeit a „Fonciére“ pesti biztosító intézetnél biztosítja tüzkár ellen. E határozatot a gazdasági bizottság 1591/905 G. szám alatt hozta s az elnök és jegyző aláírásával ellátott levélben, minden kölcsönvevő féllel külön-külön közli. — Ez tényleg a legmesszebb menő visszasság, mert hogy jön egy egyház ahhoz, hogy ügyenkösködik s mikor egy városban nagy számmal vannak megfelelő sőt teljesen kifogástalan anyagi garanciával rendelkező biztosítási társaságok, hogy egyetlen biztosító intézet kezére játssza az összes biztosításokat. Ezzel a magánvállalkozást szorítja békóba. Ajánljuk ezt az illetékes fórumok figyelmébe és hisszük, hogy ezt a visszatetszést keltő határozatát megszünteti.

— **Esküvő a halálos-ágyon.** Megindítóan szomorú esketési funkciót végzett tegnap Oláh Imre debreczeni anyakönyvvezető a Nyil-utca egyik kis hajlékában. Egy halálos ágyon fekvő völegényt esketett meg menyasszonyával, hogy ezzel teljesítse a halálát minden percben váró beteg völegény kérését. Szatmári Andrásnak hívják a völegényt. Hónapok óta súlyos betegség gyötri. Állapota tegnap rosszabbra fordult úgy, hogy halálos órája közeledtét érezve, azt a kívánságát fejezte ki hozzátartozói előtt, hogy menyasszonyával eskessék meg. — Szatmári Andrásnak utolsó kívánsága teljesedésbe ment. Rövid idő alatt megjelent a Nyil-utcai lakásban Oláh anyakönyvvezető Kiss Kálmán hivatalnokkal és megeskette a halálos beteg völegényt menyasszonyával.

— **Hirtelen halál.** Néhány nappal ezelőtt jött a debreczeni lóvásárra Schvare Ignác borsodmenyei lókereskedő és a Hatvan utca 61. számú alatt vett szállást. Schvare Ignác tegnap délután heves fejfájásáról panaszkodott lakóasszonyának. Este mikor éppen ágyba akart feküdni hirtelen elszédült és meghalt. Szívszűhűdés ölte meg a szerencsétlen embert. A rendőrség intézkedésére beszállították hüláját a közkörházba.

— **Az egyeki tragédia.** Az egyeki vasut által halálra gázolt szerencsétlen süketnéma leány, Burai Eszter holttestének felboncolását a vizsgálóbíró elrendelte. A boncolás tegnap délután ment végbe a közkörház bonctermeiben. A boncolásnál a vizsgálóbíró részéről Hoffmann József vizsgálóbíró volt jelen. Dr. Isoó János törvényszéki orvos véleménye szerint a szegény leány ha-

lálát borda törés és koponya repedés okozta. — A szerencsétlen véget ért leány külföldben is tuberkulózis beteg volt, s amugy sem vitte volna soká. Temetése ma délelőtt 10 órakor megy végbe a közkörház halottas házából.

— **Tettenért tolvajok.** Glück Herman férfi ruha kereskedőnek tegnap egy nagyobb szállítmánya érkezett. — a láda ruhát — a rendőrségnél heverő jelentés szerint — Szigetközi Bálint kocsis, egyik szállító vállalat alkalmazottja szállította be. Utközben találkozott a rendőrség egyik notórius ismerősével, Csátary Lajossal. Ez rábeszélte, hogy bontsa ki a ládát, vegyen ki belőle néhány öltönyt. Ő majd értékesíti és a hasznát egyetemesen zsebre vágják. Szigetközire ment. A ládát kinyitotta és 130 korona értékű ruhát abból kilopott. — Csátary hóna alá vágta a ruhákat és azokat a zsidóbarátoknál értékesíteni akarta. Glück Herman éppen ebben az időben szintén a zsidóbarátoknál járt. Az eladásra kínált ruhákra ráismert és a tolvajlásról jelentést tett a rendőrségnél. Itt a nyomozást elrendelték.

— **Öngyilkos leány.** Tegnap éjjel táviratilag értesítette a balmazújvárosi csendőrség a debreczeni rendőrséget, hogy Debreczen határában a Hegyesi pusztán egyik kutjában Takács Erzsébet nevű leány hullájára akadtak, akiről a vizsgálat megállapította, hogy öngyilkos lett és így került a kutba. A rendőrség azonban, mint-hogy hatáskörébe az eset nem tartozik, a táviratot a debreczeni csendőrségnek küldte le, ahol a további intézkedéseket ma fogják megtenni.

— **A honvéd-tiszti tennis pálya megnyitási ünnepélye elmarad.** A honvéd tisztkar tisztelettel értesíti a mai napra tervezett megnyitási ünnepélyre meghívott vendégeket és a honvéd-tiszti tennis-kör tagjait, hogy tekintettel a beállott kedvezőtlen időjárásra, az ünnepély elmarad. E helyett a nyár folyamán egy tennis ünnepély fog tartatni, melynek ideje szintén hírlapilag fog tudomására hozatni, addig is a tennis pályák rendelkezésre állanak.

— **Osztálysorsjáték.** Budapestről jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

40.000 koronát nyert: 53495.
5000 koronát nyert: 71966.
2000 koronát nyertek: 2746 3698
6371 12089 21218 31977 33090 33379
36892 49156 54240 71095 95694 105776
123012.

1000 koronát nyertek: 2301 5171
5543 8301 8561 12956 15048 15799 21494
22215 28258 44878 51574 70405 71955
73296 82287 83413 83558 87025 89535
91704 92694 97738 103758 104037 104601
119130 122037 122325.

500 koronát nyertek: 5332 6154
9387 12700 22130 22130 22313 26369
26960 30751 31448 38746 40929 47101
53438 55769 60023 62255 65527 75731
76460 78995 80112 83701 84738 88558
91679 91862 95605 97019 97140 103560
104224 111911 113046

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Az „Edison“ villamos színház,** mint értesültünk e hó 20 án szombaton d. u. 3 órakor ismét folytatja előadásait. A nagy motor és Dynamó gép beállítása már elkészült és így oly nagy villamos erőt képes előállítani, hogy a képek vetítése akadályokba nem ütköz-

hetik. A külső és belső villamos lámpák világítására is oly nagy mennyiségű áram áll rendelkezésre, hogy egész nappali világosságot lehet általa produkálni. Az előadások mindennap d. u. 3 órától kezdve óránként tartatnak, tehát egy előadás egy óra hosszat tart. Minden előadás más műsorból fog állani, melyet három naponként ismét más újabb műsorról beosztott előadások váltanak fel. Az új műsor mindig a napi lapok és falragaszok által fog a közönséggel közöltetni. Műsor a következő: Április 20. 21. 22 én. 1. Jézus élete és halála, 17 képből. 2. Rákóczi és bujdosó társai hamvainak temetése. 3. Aladin és csodalámpája. 4. Kirándulás a Niagara vízeséshez. 5. Alpeli katasztrófa. 6. Egy kalap viszontagságai. 7. Magas iskola. 8. Az elcsábított munkás leány. 9. Vendetta (olasz vérbosszu). 10. Szegény anya. 11. Élő babák. 12. Kie a kocsi? 13. Fehérből fekete. 14. Tréfás esemény. 15. Hogyan készül a pezsgő. 16. Mindent a béke és nyugalomért. — Előadások: Hétköznapokon, délután 3-tól 7-ig, vasárnap és ünnepnapokon délután 5-től este 11-ig. — Óránként mindig változatos műsorról. — Jegyek: Bármely előadásra ugyanazon napon délelőtt 11-től 1-ig a pénztárnál előre is válthatók. Helyárak: Karszékülés 80 fill., I. rendű 60 fill., II. rendű 40 fill. Szives pártfogást kér a tulajdonos. Külföldi aktuális események, feltűnést keltő újdonságok, eredeti felvételű szép, tiszta, rezgés nélküli mozgóképekben láthatók. Csak elsőrendű attrakciók. Izléses, modern berendezés. Villamos világítás és szellőztetés. Váróterem. Cukrászda.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Gerebó Ferencz róm. kath. 6 napos, Varga Zoltán ev. ref. 2 éves, Boros Mihályné ev. ref. 76 éves, Mucsá Pál róm. kath. 42 éves, Burai Eszter róm. kath. 32 éves, Balogh József, róm. kath. 46 éves, Kamara József ev. ref. 78 éves.

— **Czimbalmok potom árban részletfizetésre is Komárominál P. acutoza 63. Végkiárusítás.**

— **Tiszta selyem nyakkendők** a legdivatosabb színekben egy korona helyett 80 filléjjel kapható „Nyakkendő királynál“ főposta mellett, cég vezető Rózsa Lajos.

— **Gyönyörű szép virágvázák, tükrök és fényképkeretek érkeztek Mentze áruházában Kossuth u. 4. sz.**

— **A „Hajdumegyei népbank Piacuteza 26. sz. nagytőzsde épületében** minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Tennis labdák, rakettek, teljes tennis felszerelések, hintaágyak, kerti torna szerek Mentze áruházánq legolcsóbb Kossuth u. 4. sz.**

— **Ne halgassunk a mende mondára,** hanem ha halottunk van menjünk a Vetéssy „Kegyület“ temetkezési intézetébe Kossuth utcán a színházzal szemben ahol legolcsóbb és legpontosabb a kiszolgálás.

— **Használja a híres hajdusági bajuszpedrót!** mely legjobb az összes készítmények között. — Egy doboz 50 fill. Kapható Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-u. „Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Kossuth a kiegyezésről.

Ma este nyilatkozott.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, ápr. 19.

A képviselőház közgazdasági bizottsága ma este gróf Batthányi Tivadar elnöklésével ülést tartott. Jelen voltak az ülésen Wekerle miniszterelnök — Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter és Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter.

— Március végéig, mondotta Kossuth Ferenc nem sikerült sok fontos kérdést eldönteni, éppen ezért nem ragaszkodok a március 31-iki dátumhoz, amelyet a nyilatkozattételre vonatkozólag a multban megállapított. Mest annyit jelenthet ki, hogy a kiegyezés ügyében több fontos kérdésben közeledés állott be a két kormány között. Ma jóval nagyobb a valószínűség a megegyezésre, mint a bizottság legutóbbi ülésén. A tárgyalások eredményéről keveset árulhat el, mindössze annyit mondhat, hogy tényleges vámszedésről 1917-ig szó sem lehet — 1917-en tul azonban felállítják a vámsorompókat, s megadóztatják nemcsak az oztrák, de a más külföldi árucikket is.

A kormány az önálló vámterületre vonatkozólag elfogadta azt a tervet, amelyet még 1890-ben készített, amelynek alapján 10 év mulva minden megrá-kód-tatás nélkül fel lehet állítani a vámsorompókat. Ettől a tervtől az oztrák kormány sem idegenkedik.

A bizottság Kossuth kijelentéseit tudomásul vette, ezzel az ülés véget ért.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, április 19. Az ülés végén letárgyalták a 13-ik és 14-ik szakaszokat. A 13-ik szakasznál maga Apponyi adott be módosítást. Az ülés ezzel véget ért.

Az államvasutak beruházása.

Budapest, április 19. A képviselőházban a jövő szerdán megszakítják a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását, és megkezdik az államvasutak beruházásáról szóló törvényjavaslat általános vitáját. Ennek a törvénynek ugyanis még ebben a hónapban elfogadás alá kell kerülni — ezért szakítják meg a tanítói javaslat tárgyalását.

Óriási földrengés.

London, április 19. A chilei óriási földrengésről most érkeznek részletek. Több kisebb város elpusztult — a halottak száma több mint ezer. A földrengéstől a tűzhányó hegyek működésbe jöttek, óriási riadalmat kelte mindenfelé.

A király Budapesten.

Bécs, április 19. Udvari körökből jelentik, hogy a király május és június hónapokat a budai várpalotában és Gödöllőn fogja tölteni. Májusban vagy június, meg lesz az udvari bál, melyről mult januárban Mária hannoveri királyné halála miatt lemondtak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megbukott divatáru üzlet. Alig egy pár száz korona tőkével mintegy tíz évvel ezelőtt fényes női divat üzletet nyitott a Főtéren Ebreinreich Sándorné Jungreisz Mária. Bár üzlete elég jó meneteknek örvendett, mégis a mult év április 27-én kösel 43 ezer korona passívával esdőt kért maga ellen. A törvényszék a hitelzők panaszára hamis bukás vátsége

miatt megindította az eljárást Jungreisz Mária ellen és tegnap volt ez ügyben a főtárgyalás dr. Oláh Miklós bíró elnöklése alatt. Vádlott azzal védekezett, hogy a mult évek rossz gazdasági viszonyait nagyon megsínylette az üzlete, s főképp a mult év tavaszának rossz szezona kergette a csödbe. A törvényszék a vádlottat minthogy üzleti könyveket nem vezetett, védekezése figyelembe vételével, csak 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Elítélt betörő. Gorzsás István napszámos az ispotályon épülő szegényháznál dolgozott a tavasszal s miután elbocsátották a munkából, egy alkalommal visszalopódzott és betörve az építési irodába, onnan több értékes műszereket, továbbá a kőműves segédeknek több ruhadarabját ellopta. A törvényszék ma vonta felelősségre a rovott multu betörőt és hat havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bál, társaságra és utcai toilletnek és blousoknak, bélsőnek stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Csakis jótállás mellett solid selyemszövetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 18. (Svájc.)
2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz-utca 72. sz. a. (Dr. Lukács-féle sarokházban) egy Piacz utca felőli nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Felvilágosítás kapható **Dr. Lukács** ügyvédi irodájában Piacz-utca 38. sz. a.

Gyász és színe hagyott ruhák

FESTESÉT

szépen, jutányos árak mellett eszközl

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,

Vár-u. 3. szám, (zenge épület) és Batthyány-u. 2. sz.

Tavaszi idényre

megérkeztek remek kivitelbe **sima és mintás szövetek, kacskás és csikos blouz kelmék.**

Delinek 30 krtól.
Blouz selymek . . . 120 krtól.
Férfi ingek 120 krtól.
Gallér 13 kr.
Kézeltő 20 kr.

Gyermek kötények, reform és empirben dus választék, fehér és színes alsó szoknya 120 krtól.

És sok fel nem sorolt áruk dus választékban, olesó árakban kaphatók

Dospoly János Utóda

Főtér, Tisza palota.

Tudomásul!

A Vilmos laktanya mellett levő Székely János és neje tulajdonát képező házat Papp Pál ur és neje megvette és pedig az „Első Debreczeni Adásvételi Iroda” útján, melynek tulajdonosa Nagy Lajos, ki éveken keresztül a dr. Kardos Samu ügyvéd ur irodájának a segédje volt. Az „Első Debreczeni Adásvételi Iroda” már évek óta és jelenleg is Csapó-utca 13. szám alatt van!

Friss termésű

Vetemény magvak melegágyak részére Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

Árjegyzék ingyen.

Tavaszi Női Divat

újdonságok.

Sima és mintázott női kosztüm és divatkelmekből gyönyörű választékot tartunk.

Angol és Francia Bluz szövetek
a legújabb kivitelekben.

Divat Bluz-selymek

a legelőkelőbb beszerzési forrásokból.

Fekete és színes divat napernyők
remek választék.

➤ **Allandó nagy raktár** ◀
Fekete gyászkelmékből.

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon, divat és szőnyeg áruház.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

307. szám. — 1907. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 1907. évi V. 3326. számú végzése következtében dr. Farkas Ignác ügyvéd által képviselt Lindenfeld J. Jenő javára Frankl Jetti ellen 339 K. 77 f. s jár. erejéig 1907. évi III. hó 17-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 634 kor. 10 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. butorok, üzleti berendezés, vas- és fűszerárak, rész-merleg stbi nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a székelyhídi kir. járásbíró 1907. évi V. 148/2. számú végzése folytán 339 kor. 77 fill. tőkekövetelés és jár. erejéig, Nagylétán alperesnél leendő megtartására **1907. évi április hó 22-ik napjának délután 1 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták éa azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyhid, 1907. évi április hó 4. napján.

Kollárik Béla,
kir. bir. végrehajtó.

Kifogástalan jó asztalos munkák

készítetnek Teleky-utca 16. sz. a

U. m. mü butorok-, háló-, ebédlő, előszoba-, konyha berendezések mindenféle stílusban és izléses kivitelben.

Ugy szintén üzleti- patikai, s templomi berendezések.

Saját tervű rajzaim után melyeknek kitűnő, izléses elkészítéséért mindenkor kezeskedem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

Guzswald József
műasztalos.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi d'vát
gyönyörű ujdonságai

Zsolnai és Brassói szövetek,
Angol és Francia divalkelmék,
Blous selymek, Napernyők,
Övök, Menyasszonyi kelengye,
Kész fehérnemű

Óriási szőnyeg raktár!!

Winkler

Villany-színháza

a vásártéren.

Magyarország legnagyobb vállalata. Kényelmes berendezés, 1000 egyénnek.

Ma szombaton nagy megnyitó előadás, fényes műsorral.

Kezdete este 8 és 9 órakor.

Műsor:

Április 20 szombat. — Április 21 vasárnap.

1. A gördülő hordó.
 2. A nihilista bosszúja.
 3. Egy Korzus apa és fia.
 4. A megtréfált házi ur.
 5. A vámvizsgálat eredménye.
 6. A póruljárt fényképész.
 7. Páris szépsége.
 8. Kiránduló halász társaság mulatsága.
 9. Csodát idéző hölgy.
 10. Szépnek vélt ballerina közelről.
 11. Lehetetlenné vált meghívás.
- I. Hely 60 f., II. hely 40 f., III. hely 20 f.

Winkler Lambert.

Orosházi Kenyérsütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére fiók üzletet nyitott a város különböző részein.

Árpádtér 18. sz. alatt (Móricz telep)
Csapó-utca 37. " " (Burgundia-utca sarok.)
Booskay-tér 1 " " (Czeplédi ház)
Mester-utca 46 " " (Hortobágy malommal szembe.)
Szt. Anna-utca 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütődéből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyereit.

Sertés hizlalók és tenyésztők figyelmébe.

Alólirott kinyilatkoztatom, hogy nálam Kun István gyógyszerész ur sertés óvszere anyira bevált, hogy ezután minden hizlaláskor, ha egy csapat sertést veszek azt mindig használni fogom. Debreczen Nagy Lajos nagyhizláló. Előttünk Balassa Sándor ujságíró. Előtte mit hasonlólólag bizonyítom, Moritz Ferencz nagyhizláló hentes áru gyáros Debreczen.

A fentieket még határozottabb formában igazolja Nagys. Balog Tihamér Szentkozma. B.-Ujfalu mellett, esicseri Órosz István jegyző Mike Piros, 470 darab sertés most is azt eszi a harmad évi siker után, Nagys. Csapó István nagybirtokos ur Pa István telki (u. p. Földes) gazdaságában. A fentieket igazolják még Nagytiszteleltű Rátz Lajos ref. lelkész ur Micske (Bihar) Nagys. dr. Balthazar D. esperes ur H.-Böszörmény. Nagys. Gosztonyi Kálmán uradalma Pa Alátka, stb. stb. 1 doboz 2 korona, mely 2 disznónak 1 évig elég. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriákban. „Laboratoire Cosmetique Matilde“

Kun Hajduszo-vát.

Direct hozzám küldött 6 koronás rendelések franco.

Ezen sorsjegyeket eladjuk letétre 15 kor. óvadék letétele ellenében pontosan a hiv. napi ártóllyam szerint, a hátralékos összeg után jutányos kamatot számítunk.

2 MILLIÓ

és

200.000 kor.

Vidéki ügynökök, kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával foglalkozni óhajtanak, magas jutalék mellett felvétetnek.

fő- és melléknyereményre játszik évente, a ki

1 drb évente 6 huzásban játszó

KONVERTÁLT JELZÁLOGBANK SORSJEGYET vásárol.

Havi befizetés darabonként:

18 havi részletfizetésre á 8 kor. 75 fill. | 33 havi részletfizetésre á 5 kor. 35 fill.
25 " " á 6 kor. 70 fill. | 40 " " á 4 kor. 50 fill.

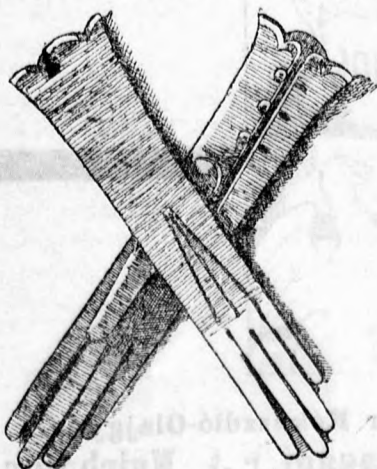
Legközelebbi **300.000 kor. főnyereménynyel** április 25 én lesz.

Az eredeti sorsjegyek a befizetés tartama alatt tűzmentes pénzszekrényekben orkítetnek és a t. vevők által bármikor megtekinthetők.

Légtöbb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell 140 korona, azonkívül egy a további huzásokra jogosító nyeremény-jegy mely szintén 6 huzásban játszik évente és ennek értéke 35 korona. Már az első részlet beküldése ellenében kiadjuk a sorszat és számot tartalmazó részletívet (törvényes okmányt), melynek birtokában az egyadali kizárólagos játékjog a vevőt illeti.

A hiteles soraolási értesítőt minden hó 1-én és 15-én küldjük meg a vevőinknek

ÁLTALÁNOS BANK RÉSZV.-TÁRS., Budapest, VII., Erzsébet-körút 39.

Sérvkötők

Haskötők, Gummi harisnyák

Hátegyenesítő

legelőnyösebben beszerezhetők

Schön Sándor

keztyü-, kötszer- és orvosi műszertárában

Debreczen, Piacz-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választólevelet csatolni.

Törlesztési kölcsönök 4-4½ százalékos tőke-kamat mellett rövid idő alatt folyó-sított, drága kamatu tartozásokat olcsóbbra kicseréltet, házakat és birtokokat veszen és elad Héry bankirodája, Hatvan u. 24. szám alatt.

Tavaszi szezonra elegáns gyermek ruhákat, bluzokat és pongyolákat készít özv. Schvarcz Gyuláné Hunyadi-utca 2. I. emelet. Gyermek divatterem.

Tanonc fizetéssel felvétetik Miklósné és Társa bőr-író mihelyében (nagytrafikudvar.)

Tea vaj 1 kg. 1.60, főző vaj (trósz) 1.—, gyenge lipta- és tömlő turó naponta friss érkezés. Kapható Kertész Sándor fűszer és csemege kereskedésében Kossuth-u. 17.

5000 vevőm igazolja, hogy szebb- jobb, és olcsóbban sehol sem vásárolhat, mint Kaiser Salamonnál, Hatvan-utca 2. sz. alatt. Most érkeztek tavaszi női- és férfi felöltők férfi és női divat szövetek, szőnyeg-, ág- és asztalterítők, csipke függönyök Butorokban óriási választék csekély havi vagy heti törlesztésre.

József király herceg-utca 61. számú lakház 3 szobás utcai uri lakás, konyha, kamara és hat lóra való istállóval minden órán kiadó.

Halápon 120 hold szántóföld köszte 40 hold gabona és buza vetés, 2 évre haszonbérbe azonnal kiadó. Értekezhetni lehet a Hazai biztosítónál.

Pecsnótyomót, vésnöki munkát a legjutányosabban készít Halász Nándor vésnök Piacz-utca 24. Ugyanott óra és ékszer javítások a legolcsóbban.

Kossuth-utca elején egy külön bejáratu csinosan butorozott szoba május 1-től kiadó. Czim a kiadóba.

Egy butorozott lakás és szolgálatért egy lakás kiadó. Czim Varga-u. 43.

11 katasztrális hold első osztályu ondódi föld Gál dűlőben eladó. Czim a kiadóba.

30 hold föld, a vámspécsi határban haszonbérbe kiadó. Czim a kiadóban.

Óvadékképes szikvizelárusító, egy kocsis és munkásnök felvétetnek Teleki-u. 100.

Gonvértirozást 3 krajczártól kezdve elvállal **Rózsa Ignácz** női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Tanulók fizetéssel felvétetnek Löwy F. cégnél.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizsgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégnél Debreczenben 2 k. 10 fillér be- küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Bőszörményben 2 ház igen jó helyen, valamint 3 házhely a vénkertben jutányos áron, (részletfizetésre is) eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Saját termésű Ezerjő és Risling Bocskay kerti borok hordószámra kaphatók Porozslay Lászlónál Hunyady-utca 3.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes áron vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Két tanuló leány 10 korona és 2 tanuló fiu 10-15 korona havi fizetéssel felvétetik Bányai József zsinór és paszomány gyárában Piacz-u. 43.

Modern lakóházak, villák

valamint egyéb

épületek tervezetét

felépítését, művezetést, épületek becslését stb. vállal

Pavlovits Károly

műépítész, Kossuth-u. 26. szám.

Zander-féle gyógyintézetemben

e hó 4 ike, hétfőtől kezdve az órák beosztását megváltoztattam — A női óra 3-4-ig lesz. — Férfi órák: d. e. 12-1-ig és d. u. 6-7-ig. — Gyermek óra d. u. 4-5-ig.

Többek kérdezősködése folytán szükségesnek látom itt közölni, hogy a hosszabb időre történő abbonálás esetén (1/2 év, 1 év) az árak lényegesen kisebbek a rendes díjjaknál.

Tisztelettel

Dr. Szász Adolf.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronát a legfinomabb kivitelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az **Első Debreczeni Ernőgyárban**

Merkler Soma, Piacz-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Köhögés

A ki ezt még nem figyeli, saját élete ellen vét!

Kaiser-féle mell-karamellák

3 fenyőfával.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarhus, nyálkásodás és gégehurut ellen.

5120 közj. hit. bizonyítványnya igazolják, hogy megtartják a mitigérnek. Csomagja 20. és 40 fillér. Doboza 80 fill. Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Muraközy L., Grósz Nagy Ferencz, Ujfehértón: Tron Gyula gyógyszerészeknél.

KÖNYVEK,

folyóiratok bekötése, bőr, plüss, selyem disz munkák keretezések. passepartouk

Antalfy Ferencz

könyvkötészetében legszolidabb kivitelben készítettnek, Piacz-u. 31. a város- házzal szemben.

Mosó-gépek

mangorlók,

fagylalt-gépek,

jégszekrények,

kerti fecskendők,

kerti padok

raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében

Debreczen, Piacz-utca 23. sz.

Saját sajtolásu kókuszolajból nyert szavaioltan tiszta, legkiválóbb minőségű

„Bóniol“

Bejegyzett védjegy.

kókuszsaírt árusít az **Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár** „Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor. Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyiregyháza.